

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA, PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA

Na temelju članka 17.stavka 3. Zakona o prostornom uređenju i gradnji («Narodne novine» broj 76/07 i 38/09), ministrica zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, uz suglasnost ministra unutarnjih poslova, donosi

PRAVILNIK

O OSIGURANJU PRISTUPAČNOSTI GRAĐEVINA OSOBAMA S INVALIDITETOM I SMANJENE POKRETLJIVOSTI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuju uvjeti i način nesmetanog pristupa, kretanja, boravka i rada osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti u građevinama (u daljnjem tekstu: pristupačnost) građevinama javne i poslovne namjene i način jednostavne prilagodbe građevina stambene i stambeno-poslovne namjene (dalje u tekstu: prilagodba).

Članak 2.

Pristupačnost, unapređivanje pristupačnosti i jednostavna prilagodba pristupačnosti građevina iz članka 1. ovoga Pravilnika osigurava se obveznim projektiranjem i izvođenjem tih građevina na način da sadrže obvezne elemente pristupačnosti i/ili da udovoljavaju uvjetima uporabe pomagala osoba s invaliditetom na način i u slučajevima propisanim ovim Pravilnikom.

Kada su elementi pristupačnosti ujedno i dio puta za izlaženje u slučaju opasnosti, tada moraju ispuniti i zahtjeve po posebnom propisu.

Vlasnik građevine dužan je održavati elemente pristupačnosti i ne smije smanjivati uvjete uporabe pomagala osoba s invaliditetom.

Članak 2a.

Građevine javne i poslovne namjene prilikom rekonstrukcije moraju obvezno ispuniti uvjete pristupačnosti propisane ovim Pravilnikom.

Pri rekonstrukciji građevina iz stavak 1. ovoga članka, elementi pristupačnosti i/ili proširenja uslijed osiguranja uvjeta upotrebe pomagala ne smatraju se povećanjem građevinske (bruto) površine zatečenog stanja.

Članak 3.

Slikovni prikaz oznaka pristupačnosti, uvjeta uporabe pomagala i obveznih elemenata pristupačnosti, dat je u prilogu i sastavni je dio ovoga Pravilnika.

Oznake pristupačnosti moraju biti **veličine od 10 x 10 cm do 15 x 15 cm** i postavljene na lako uočljivom mjestu.

Članak 4.

Pojedini pojmovi uporabljeni u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- 1. Osoba s invaliditetom* jest osoba s tjelesnim oštećenjem, slijepa, slabovidna i gluha osoba, osoba oštećenog sluha, te osoba s mentalnom retardacijom, ako ima neku od navedenih smetnji;
- 2. Osoba smanjene pokretljivosti* jest osoba koja ima privremene ili trajne smetnje pri kretanju uslijed invalidnosti, dobi, trudnoće ili drugih razloga;
- 3. Pomagala osoba s invaliditetom* su pomagala za orijentaciju i pomagala za pokretljivost;

4. *Pomagala za orijentaciju* su bijeli štap i pas vodič;
5. *Pomagala za pokretljivost* su invalidska kolica, štap, štake i hodalica;
6. *Prepreka* jest komunikacijska i orijentacijska smetnja koja osobu smanjene pokretljivosti može ometati i/ili sprječavati u nesmetanom pristupu, kretanju, boravku i radu;
7. *Pristupačnost* jest rezultat primjene tehničkih rješenja u projektiranju i građenju građevina, kojima se osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti osigurava nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad u tim građevinama na jednakoj razini kao i ostalim osobama;
8. *Pristupačna građevina*, njezin dio ili oprema (rampa, stubište, dizalo, vertikalno podizna platforma, koso podizna sklopiva platforma, ulazni prostor, komunikacije, WC, kupaonica, kuhinja, soba, učionica, radni prostor, stan/apartman, kavana, restoran, kabina za presvlačenje, tuš kabina, ulaz u vodu na plaži i na bazenu, mjesto u gledalištu, telefon, tekstofon, faks, bankomat, električne instalacije, kvake na vratima i prozorima, pult, induktivna petlja ili transmisijski obroč, oglasni pano, orijentacijski plan za kretanje u građevini, stajalište i peron, parkirališno mjesto, javna pješačka površina, semafor, pješački prijelaz, pješački otok i raskrižje) jest ona građevina, dio građevine ili oprema koja osigurava ispunjavanje obveznih elemenata pristupačnosti propisanih ovim Pravilnikom.
9. *Obvezni elementi pristupačnosti* su elementi za projektiranje i građenje, kojima se određuje veličina, svojstva, instalacije, uređaji i druga oprema građevine radi osiguranja pristupa, kretanja, boravka i rada osoba s invaliditetom i smanjene pokretljivosti na jednakoj razini kao i ostalim osobama;
10. *Oznake pristupačnosti* su oznake kojima se označavaju primijenjeni obvezni elementi pristupačnosti;
11. *Jednostavno prilagodljivi stan* jest stan koji se po potrebi može prilagoditi u pristupačni, bez utjecaja na bitne zahtjeve za uporabljivu građevinu;
12. *Vizualno-svjetlosna najava* jest upozorenje i obavijest gluhoj i osobi oštećenog sluha putem svjetlosnih signala;
13. *Zvučna najava* jest upozorenje i obavijest slijepoj i slabovidnoj osobi putem zvuka;
14. *Zvučna signalizacija* jest signalizacija koja pomaže slijepim i slabovidnim osobama pri snalaženju u prostoru;
15. *Induktivna petlja ili transmisijski obroč* jest instalacija koja se ugrađuje u građevinu radi otklanjanja šumova iz okoline i poboljšanja kvalitete zvuka;
16. *Komunikacijsko pomagalo* jest uređaj koji omogućuje osobama koje koriste slušni aparat primanje zvučnih signala bez smetnji;
17. *Taktilna obrada* jest završna reljefna obrada hodne površine;
18. *Taktilna crta vođenja* jest taktilna obrada hodne površine namijenjena usmjeravanju kretanja slijepih i slabovidnih osoba, koja se na kraju puta vođenja i na mjestu promjena smjera vođenja označava promjenom u strukturi reljefne obrade;
19. *Taktilna crta upozorenja* jest taktilna obrada hodne površine koja se postavlja sa svrhom upozorenja slijepim i slabovidnim osobama na opasnost od prometala;
20. *Taktilno polje upozorenja* jest taktilna obrada hodne površine koja služi za upozorenje i obavještavanje slijepim i slabovidnim osobama o promjeni razine kretanja;
21. *Tekstofon* jest prilagođeni telefon za gluhe i osobe oštećenog sluha, pri čemu oba sugovornika pisano komuniciraju;
22. *Tipski element* jest predmet kojemu je namjena razgraničavanje javne pješačke površine od kolnika, biciklističke staze i/ili parkirališta, a može biti različitog oblika i druge primarne namjene – primjerice: žardinjera za cvijeće, zid, klupa i sl.;
23. *Javna pješačka površina* jest: nogostup, pješačka staza, pješački trg, pješački nathodnik i pothodnik, pješački most, **stubište u vanjskom prostoru** i sl.;
24. *Taktilni plan prijelaza* jest reljefna oznaka koja slijepim i slabovidnim osobama pruža informacije o duljini i vrsti pješačkog prijelaza preko prometnice.

Obveze iz ovoga Pravilnika odnose se na građevine javne i poslovne namjene, te na građevine stambene i stambeno-poslovne namjene.

Građevine javne i poslovne namjene jesu:

1. *građevine trgovačke, ugostiteljske i/ili turističke namjene*: robna kuća; trgovački i uslužni centar; samoposluživanje uslužne površine od 400 m² i više; tržnica; caffè bar, kavana, restoran i drugi prostori za obavljanje ugostiteljske djelatnosti s 80 i više sjedećih mjesta; disko klub i noćni klub, površine od 400 m² i više; turistički informativni centar; ured turističke zajednice površine od 200 m² i više; putnička agencija površine od 200 m² i više; zasebno stojeća recepcija; građevina nautičkog turizma; hotel (soba/TWC) s 50 i više soba; hostel s 50 i više soba sa zajedničkim sanitarnim jedinicama; turističko naselje s 50 i više apartmana; kamp za 500 i više gostiju; restoran uz državnu i županijsku cestu; hotel s posebnom oznakom – motel uz državnu i županijsku cestu; trgovačko-ugostiteljski sadržaj uz crpku za gorivo i sl.;

2. *građevine poštanske i/ili telekomunikacijske namjene*: poštanska dvorana za rad sa strankama s manje od tri šaltera ili pulta istog tipa poslovanja; poštanska dvorana za rad sa strankama s tri i više šaltera ili pulta istog tipa poslovanja; telekomunikacijski centar za pružanje usluga korisnicima s manje od tri šaltera ili pulta istog tipa poslovanja; telekomunikacijski centar za pružanje usluga korisnicima s tri i više šaltera ili pulta istog tipa poslovanja; građevina u kojoj se nude telekomunikacijske usluge telefoniranja, faksiranja i sl. s tri ili više uređaja i sl.;

3. *građevine za pružanje usluga prometa novcem i druge financijske usluge*: poslovnica banke s manje od tri šaltera ili pulta istog tipa poslovanja; poslovnica banke s tri i više šaltera ili pulta istog tipa poslovanja; poslovnica financijske agencije s manje od tri šaltera ili pulta istog tipa poslovanja; poslovnica financijske agencije s tri i više šaltera ili pulta istog tipa poslovanja i sl.;

4. *građevine upravne i slične namjene*: građevina u kojoj djeluju jedinice i tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave i/ili državne uprave, Hrvatski sabor, Vlada Republike Hrvatske, sudske vlasti, središnja tijela državne uprave, tijela državne uprave, administrativni ured pravne osobe s javnim ovlastima i drugih pravnih osoba i sl.;

5. *građevine zdravstveno-socijalne i rehabilitacijske namjene*: ured službe socijalno-zdravstvene skrbi; ljekarna i prodavaonica ortopedskih pomagala; ljekarna i prodavaonica ortopedskih pomagala s tri i više šaltera ili pulta istog tipa poslovanja; ambulanta; dom zdravlja; bolnica; lječilište; zatvoreni bazen u lječilištu; otvoreni bazen u lječilištu; lječilišna plaža; zatvoreno lječilišno kupalište/toplice; javno kupalište; dom za starije i nemoćne osobe s 20 i više soba sa zajedničkim sanitarnim jedinicama; dom za starije i nemoćne osobe hotelskog tipa (soba/TWC) s 20 i više soba; dom za starije osobe apartmanskog tipa s 20 i više apartmana; pučka kuhinja i sl.;

6. *građevine u kojoj učestalo borave osobe s invaliditetom*: građevina u kojoj se nalaze poslovne prostorije saveza, društva i/ili udruge osoba s invaliditetom; ustanova za odgoj i obrazovanje osoba s invaliditetom; ustanova za rehabilitaciju; ustanova za smještaj osoba s invaliditetom i sl.;

7. *građevine odgojne i obrazovne namjene*: dječji vrtić; škola, učilište, ustanova za obrazovanje odraslih osoba, visoko učilište; učenički i studentski dom s 50 i više soba sa zajedničkim sanitarnim jedinicama; učenički i studentski dom hotelskog tipa (soba/TWC) s 50 i više soba; studentska apartmanska naselja s 50 i više apartmana i sl.;

8. *građevine kulturne namjene*: sveučilišna knjižnica; kulturni centar; kongresni centar; muzej, galerija, izložbeni prostor površine 300 m² i više; kino, kazalište i koncertna dvorana, sa 100 i više mjesta u gledalištu i sl.;

9. *građevine prometne namjene*: zračna luka; autobusna i željeznička postaja/kolodvor; autobusno i tramvajsko stajalište, željeznički peron; putnička zgrada u trajektnim i brodskim pristaništima; odmorište uz državnu i županijsku cestu; javno parkiralište; javna garaža kapaciteta 300 i više vozila; crpka za gorivo i sl.;

10. *građevine športske i rekreacijske namjene*: športski teren; športska dvorana sa 100 i više mjesta u gledalištu i sl.;
11. *građevine zabavne namjene*: zabavni park; zoološki i botanički vrt i sl.
12. *građevine vjerske i sakralne namjene*: obredna dvorana; vjerski i karitativni centar;
13. *građevine za izvršavanje kazne zatvorom*: kaznionica; zatvor; odgojni zavod i sl.;
14. *prostori i površine javne namjene*: pješački trg, ulica, staza u parku, dječjem igralištu i na šetalištu; pothodnik, nathodnik i pješački most; ulični prijelaz i sl. i
15. *građevine ostale namjene*: sajamski i izložbeni centar; tehnologijski park; javni WC; građevina u kojoj je obvezno izvođenje 4 ili više WC jedinica za javnu uporabu; mrtvačnica i krematorij; javno sklonište i sl.

Građevine stambene i stambeno-poslovne namjene jesu:

1. *stambena zgrada **i/ili stambeno naselje u sklopu istog akta za građenje*** s deset i više stanova, isključivo stambene namjene;
2. *stambeno-poslovna zgrada* mješovite – stambene i druge namjene, koja ima deset i više stanova.

Kada se u građevini stambene namjene ustroji prostor javne ili poslovne namjene tada se na tu građevinu, ovisno o vrsti djelatnosti koja se u tom prostoru obavlja, primjenjuju odredbe ovoga Pravilnika kojima se propisuju uvjeti za odgovarajuću građevinu iz stavka 2. ovoga članka.

Obveze ispunjavanja uvjeta iz ovoga Pravilnika, osim građevina iz stavaka 2. i 3. ovoga članka moraju ispunjavati i druge građevine određene ovim Pravilnikom.

II. UVJETI UPORABE POMAGALA

Članak 6.

Pod uvjetima uporabe pomagala osoba s invaliditetom (u daljnjem tekstu: uvjeti uporabe pomagala) podrazumijeva se:

- prostor potreban za kretanje osobe u invalidskim kolicima prikazan primjerom na slici 2. Priloga ovoga Pravilnika,
- prostor potreban za uporabu štapa, štake, hodalice prikazan primjerom na slici 3. Priloga ovoga Pravilnika, i
- prostor potreban za uporabu bijeloga štapa i psa vodiča prikazan primjerom na slici 4. Priloga ovoga Pravilnika.

Ako ovim Pravilnikom za određenu građevinu nije određen obvezni element pristupačnosti, tehničko rješenje građevine mora udovoljavati uvjetima uporabe pomagala.

III. OBVEZNI ELEMENTI PRISTUPAČNOSTI

Članak 7.

Obvezni elementi pristupačnosti su:

- A. elementi pristupačnosti za svladavanje visinskih razlika,
- B. elementi pristupačnosti neovisnog življenja i
- C. elementi pristupačnosti javnog prometa.

Obvezni elementi pristupačnosti primjenjuju se odabirom najpovoljnijeg rješenja u odnosu na namjenu i druge značajke građevine.

Članak 8.

Taktilna površina

Pristupačna taktilna površina izvodi se reljefnom obradom visine do 5 mm na način da ne otežava kretanje invalidskih kolica, da je prepoznatljiva na dodir stopala ili bijelog štapa, da ne zadržava vodu, snijeg i prljavštinu, te da se lako održava.

Primjer pristupačne taktilne površine prikazan je na slici 5. Priloga ovoga Pravilnika.

Najmanje dimenzije taktilne površine i mjesta na kojima je obvezna njena primjena određena su ovisno o svakom pojedinom elementu pristupačnosti propisanom ovim Pravilnikom. Taktilna crta vođenja, taktilna crta upozorenja i/ili taktilno polje upozorenja, obvezno moraju imati karakteristike propisane za taktilnu površinu.

A. ELEMENTI PRISTUPAČNOSTI ZA SVLADAVANJE VISINSKIH RAZLIKA

Članak 9.

Za potrebe svladavanja visinskih razlika prostora kojim se kreću osobe smanjene pokretljivosti mogu se koristiti sljedeći elementi pristupačnosti: rampa, stubište, dizalo, vertikalno podizna platforma i koso podizna sklopiva platforma.

Članak 10.

Rampa

Rampa se koristi kao element pristupačnosti za potrebe svladavanja visinske razlike do uključivo 120 cm, u unutarnjem ili vanjskom prostoru.

Rampa mora omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

- dopušteni nagib do uključivo 1:20 (5%),
- svijetlu širinu od najmanje 120 cm u vanjskom prostoru, odnosno najmanje 90 cm u unutarnjem prostoru,
- odmorišni podest najmanje dužine od 150 cm na svakih 6 m dužine rampe,
- čvrstu, protuklizno obrađenu površinu,
- izvedenu ogradu s rukohvatima na nezaštićenim dijelovima,
- rukohvate koji su promjera 4 cm, oblikovani na način da se mogu obuhvatiti dlanom, postavljeni na dvije visine – od 60 i od 90 cm, produženi u odnosu na nastupnu plohu rampe za 30 cm, sa zaobljenim završetkom, prema primjeru na slici 7. Priloga ovoga Pravilnika,
- na ogradi rampe koja se nalazi u vanjskom prostoru rukohvate izvedene od materijala koji nije osjetljiv na termičke promjene,
- ogradu s ispunom od stakla uočljivo obilježenu,
- oznake pristupačnosti prema slici 1. i to: 1.5., 1.7. i 1.8. Priloga ovoga Pravilnika.

Primjer rampe i uvjeti iz stavka 2. ovoga članka prikazani su na slici 6. Priloga ovoga Pravilnika.

Iznimno, za visinsku razliku do uključivo 76 cm, dopušteni nagib smije biti do uključivo 1:12 (8,3%).

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u vanjskom prostoru, kada za to postoje uvjeti, za potrebe svladavanja visinske razlike veće od 120 cm, može se koristiti rampa uz primjenu uvjeta propisanih u stavku 2., ovoga članka.

Članak 11.

Stubište

Stubište mora omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

- visinu stube najviše 15 cm,
- širinu nastupne plohe stube najmanje 33 cm,
- svijetlu širinu stubišnog kraka u unutarnjem prostoru najmanje 110 cm,
- svijetlu širinu stubišnog kraka u vanjskom prostoru najmanje 120 cm,
- rub nastupne plohe stube protuklizno i vizualno kontrastno obrađen u širini od najmanje 2 cm,
- rukohvate na zaštitnoj ogradi stubišta izvedene u kontinuitetu cijelom dužinom stubišta, a na početku i na kraju stubišta produžene u odnosu na nastupnu plohu stube za 30 cm, sa zaobljenim završetkom,
- rukohvate na ogradi stubišta izvedene na način da se mogu obuhvatiti dlanom,

- rukohvate na ogradi stubišta u vanjskom prostoru izvedene od materijala koji nije osjetljiv na termičke promjene,
 - stubišni krak širine 250 cm i više izveden sa središnjim rukohvatom prema primjeru na slici 9. Priloga ovoga Pravilnika,
 - prostor ispod početnog stubišnog kraka ograđen ogradom visine 70 cm do mjesta gdje je visina podgleda stubišnog kraka 210 cm ili pod ispod stubišnog kraka deniveliran podizanjem za najmanje 3 cm do mjesta gdje je visina podgleda stubišnog kraka 210 cm, prema primjeru na slici 10. Priloga ovoga Pravilnika,
 - ogradu s ispunom od stakla uočljivo obilježenu,
 - pred prvom i iza posljednje stube izvedeno taktilno polje upozorenja, u punoj širini stubišnog kraka, širine najmanje 40 cm s užljebljenjima okomito na smjer kretanja u skladu s odredbama članka 8. ovoga Pravilnika,
 - oznake pristupačnosti prema slici 1. i to: 1.2., 1.3., 1.5., 1.6. i 1.9. Priloga ovoga Pravilnika.
- Primjer stubišta i uvjeti iz stavka 1. ovoga članka prikazani su na slici 8. Priloga ovoga Pravilnika.

Članak 12.

Dizalo

Dizalo se koristi kao element pristupačnosti za potrebe svladavanja visinske razlike, a obvezno se primjenjuje za svladavanje visinske razlike veće od 120 cm u unutarnjem ili vanjskom prostoru.

Dizalo mora omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

- unutarnje dimenzije dizala najmanje 110 x 140 cm,
 - vrata širine svijetlog otvora najmanje 90 cm,
 - vrata dizala koja se otvaraju posmična ili prema van u odnosu na kabinu dizala,
 - pozivnu i upravljačku ploču postavljenu u rasponu visine od 90 do 120 cm,
 - pozivnu i upravljačku ploču s tipkovnicom kontrastno izvedene, reljefno prepoznatljive brojeve etaža i druge informacije na Braille pismu,
 - rukohvat u dizalu na visini od 90 cm,
 - vizualno-svjetlosnu i zvučnu najavu katova,
 - kada se nalazi u građevini javne i poslovne namjene iz članka 5. stavka 2. točke 5. i 6. ovoga Pravilnika dizalo ima i govorno najavljivanje katova,
 - od ulaznih vrata građevine do dizala postavljenu taktilnu crtu vođenja širine najmanje 40 cm, s užljebljenjima u smjeru vođenja,
 - oznake pristupačnosti prema slici 1. i to: 1.2., 1.3., 1.4. i 1.10. Priloga ovoga Pravilnika.
- Primjer dizala i uvjeti iz stavka 2. ovog članka prikazani su na slici 11. Priloga ovoga Pravilnika.

Kada se svladavanje visinske razlike rješava s više dizala, tada najmanje jedno dizalo mora biti riješeno prema odredbama stavka 2. ovoga članka.

Članak 13.

Vertikalno podizna platforma

Vertikalno podizna platforma se koristi kao element pristupačnosti za potrebe svladavanja visinske razlike veće od 120 cm u unutarnjem ili vanjskom prostoru, kada se isto ne rješava pristupačnim dizalom ili drugim elementom pristupačnosti propisanim ovim Pravilnikom.

Vertikalno podizna platforma mora omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

- nastupnu plohu platforme veličine najmanje 110 × 140 cm,
- bočne stranice platforme zatvorene do visine od 120 cm,
- ulazna vrata širine svijetlog otvora najmanje 90 cm koja se otvaraju posmično ili zaokretno prema van,

– oznaku pristupačnosti prema slici 1.11. Priloga ovoga Pravilnika.
Primjer vertikalno podizne platforme i uvjeti iz stavka 2. ovog članka prikazani su na slici 12. Priloga ovoga Pravilnika.

Članak 14.

Koso podizna sklopiva platforma

Koso podizna sklopiva platforma koristi se kao element pristupačnosti za potrebe svladavanja visinske razlike veće od 120 cm u unutarnjem ili vanjskom prostoru, kada se isto ne rješava dizalom ili drugim elementom pristupačnosti propisanim ovim Pravilnikom.

Koso podizna sklopiva platforma postavlja se na bočne stubišne zidove ili stubišnu ogradu, koja se vodi dužinom cijelog stubišta, a mora imati:

- nastupnu plohu platforme veličine najmanje 90 × 100 cm,
- bočnu podnu preklopnu zaštitu visine 20 cm i preklopni zaštitni rukohvat,

– zvono i parlafon na visini od 90 do 120 cm,

– oznaku pristupačnosti prema slici 1.12. Priloga ovoga Pravilnika.

Primjer koso podizne sklopive platforme i uvjeti iz stavka 2. ovog članka prikazani su na slici 13. Priloga ovoga Pravilnika.

B. ELEMENTI PRISTUPAČNOSTI NEOVISNOG ŽIVLJENJA

Članak 15.

U svrhu omogućavanja neovisnog življenja osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti služe sljedeći elementi pristupačnosti: ulazni prostor; komunikacije; WC; kupaonica; kuhinja; soba, učionica, radni prostor; stan; kavana i restoran; kabina za presvlačenje; tuš kabina; ulaz u vodu na plaži i na bazenu; mjesto u gledalištu; telefon, tekstofon, faks, bankomat; električne instalacije (parlafon, prekidač za svjetlo, i zvonce, utičnica u kuhinji, ostale utičnice, izvodna ploča za električnu instalaciju); kvake na vratima i prozorima; šalter; pult; induktivna petlja ili transmisijski obroč; oglasni pano, orijentacijski plan za kretanje u građevinama i sl.

Članak 16.

Ulazni prostor

Ulazni prostor u građevinu je ulaz do kojeg se dolazi izravno s javne pješačke površine ili uz pomoć elemenata pristupačnosti za svladavanje visinskih razlika.

Ulazni prostor mora omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

- jednokrillna vrata širine svijetlog otvora od najmanje 110/210 cm, ili dvokrillna vrata širine svijetlog otvora od najmanje 2 × 90/210 cm,
- vrata koja se otvaraju prema van ili posmično,
- pristupačnu kvaku prema odredbama članka 30. ovoga Pravilnika,
- prag vrata koji nije viši od 2 cm,
- strugač i otirač izveden od materijala koji nije ugibljiv, ugrađene u razinu poda,
- u slučaju kada su glavna ulazna vrata kružna, uz njih i zaokretna ili posmična vrata širine svijetlog otvora najmanje 90 cm,
- u slučaju kada su glavna ulazna vrata klizna svijetli otvor od najmanje 90/210 cm, a ispred vrata, u tom slučaju, osiguran uporabni prostor veličine najmanje 150 × 150 cm,
- oznaku smjera otvaranja vrata,
- u slučaju kada su ulazna vrata i pregradne stijene ulaznog prostora izrađeni od staklenih ploha površine veće od 1,5 m², bez prečki, uočljivu oznaku u rasponu visine od 90 do 160 cm,
- vjetrobran duljine od 240 cm ili toplinski zastor,
- kod usmjeravajućeg ulaza osiguran i prolaz sa zaokretnom ogradom svijetle širine najmanje 90 cm,

- osvjetljenje razinom osvjetljenja od 200 luxa,
 - odgovarajuće električne instalacije sukladno odredbama članka 29. ovoga Pravilnika,
 - oznake pristupačnosti prema slici 1. i to: 1.2., 1.3., 1.6. i 1.13. Priloga ovoga Pravilnika.
- Primjer ulaznog prostora i uvjeti iz stavka 2. ovog članka prikazani su na slici 14. Priloga ovoga Pravilnika.

Članak 17. *Komunikacije*

Komunikacije moraju omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

- širinu hodnika najmanje 150 cm,
 - sve hodne površine, u pravilu, u istoj razini,
 - hodne površine koje nisu u istoj razini, međusobno povezane elementima pristupačnosti za svladavanje visinskih razlika sukladno ovom Pravilniku,
 - vrata na komunikacijama izvedena bez praga, svijetle širine svijetlog otvora najmanje 90 cm,
 - vrata s pristupačnom kvakom prema odredbama članka 30. ovoga Pravilnika,
 - ulazna vrata koja s komunikacija vode u druge prostore i prostorije, stanove i sl. izvedena s pragom koji nije viši od 2 cm,
 - u slučaju kada su vrata i pregradne stijene komunikacije izrađene od staklenih ploha površine veće od 1,5 m², bez prečki, uočljivu oznaku u rasponu visine od 90 do 160 cm,
 - područje za kretanje osvijetljeno razinom osvjetljenja od 100 luxa;
 - na mjestima gdje se ogradama usmjerava kretanje, razmak između ograda od najmanje 90 cm,
 - svu instalacijsku i drugu opremu širu od 10 cm ugrađenu i/ili postavljenu u niše u zidu (protupožarni aparati, vatrogasna crijeva i sl.),
 - odgovarajuće električne instalacije sukladno odredbama članka 29. ovoga Pravilnika,
 - oznake pristupačnosti prema slici 1. i to: 1.1., 1.2., 1.3., 1.6. i 1.8. Priloga ovoga Pravilnika,
 - sve ostale oznake na komunikacijama postavljaju se u rasponu visine od 120 do 160 cm.
- Primjer komunikacije i uvjeti iz stavka 1. ovog članka prikazani su na slici 15. Priloga ovoga Pravilnika.

Članak 18. *WC*

WC mora omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

- vrata širine svijetlog otvora najmanje 90 cm, koja se otvaraju prema van,
- pristupačnu kvaku na vratima prema odredbama članka 30. ovoga Pravilnika,
- ugrađen mehanizam za otvaranje vrata izvana u slučaju poziva u pomoć,
- odgovarajuće električne instalacije sukladno odredbama članka 29. ovoga Pravilnika,
- WC školjku zajedno s daskom za sjedenje visine ~~od 45 do~~ 50 cm,
- **dasku na WC školjki isključivo namijenjenu pristupačnoj WC školjki,**
- uz WC školjku dva držača za ruke duljine 90 cm, postavljena na zid u rasponu visine od 80 do 90 cm iznad površine poda,
- najmanje jedan držač za ruke koji mora biti preklopni i to obvezno onaj s pristupačne strane WC školjke, a drugi može biti fiksno pričvršćen na zid,
- udaljenost prednjeg ruba WC školjke od zida od najmanje 65 cm,
- pokretač uređaja za ispuštanje vode u WC školjku postavljen na visini od 70 cm iznad površine poda ili izvedeno senzorsko ispuštanje vode u WC školjku,
- konzolni umivaonik širine najmanje 50 cm na visini od 80 cm, sa sifonom smještenim u ili uz zid,
- slavinu – jednoručnu mješalicu ili ugrađeno senzorsko otvaranje i zatvaranje vode,
- širinu uporabnog prostora ispred WC školjke najmanje 90 cm,

- širinu uporabnog prostora ispred umivaonika najmanje 90 cm,
 - slobodni prostor za okretanje invalidskih kolica najmanje površine kruga promjera od 150 cm,
 - nagnuto zaokretno ogledalo postavljeno donjim rubom na visinu od 100 cm,
 - vješalicu za odjeću na visini od 120 cm,
 - alarmni uređaj s prekidačem na pritisak ili vrpcom za povlačenje, na visini od 60 cm,
 - svu drugu oprema dostupnu iz invalidskih kolica koja ne smeta kretanju, učvršćenu na zid, izvedenu kontrastno u odnosu na pod i zidove,
 - u slučaju da je WC u javnoj uporabi, obvezno zaseban ulaz, izdvojen od muških i ženskih sanitarnih grupa,
 - od ulaznih vrata građevine do vrata javnog WC-a postavljenu taktilnu crtu vođenja u širini od najmanje 40 cm, s užljebljenjima u smjeru vođenja,
 - oznaku pristupačnosti prema slici 1.14. Priloga ovoga Pravilnika.
- Primjeri WC-a i uvjeti iz stavka 1. ovog članka prikazani su na slici 16. Priloga ovoga Pravilnika.

WC u sklopu pristupačnog stana i u okviru soba i/ili apartmana u građevinama primjerice: hotel, đaćki i studentski dom, dom za starije i nemoćne osobe i sl., mora ispunjavati uvjete iz stavka 1. ovoga članka, osim uvjeta propisanih alinejama: 1., 3., 19., 20. i 21. Ulazna vrata takvog WC-a širine su svijetlog otvora najmanje 80 cm.

Članak 19. *Kupaonica*

Kupaonica mora omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

- kadu visine gornjeg ruba najviše 50 cm i/ili prostor za tuširanje izveden bez pregrade, veličine najmanje 90 × 90 cm,
 - dizalo za kadu, osim u slučaju kada se uz kadu postavlja i prostor za tuširanje,
 - držač za ruke uz kadu postavljen u rasponu visine od 80 do 90 cm od površine poda, odnosno držač uz prostor za tuširanje postavljen na visinu od 75 cm,
 - u prostoru za tuširanje vodootporno preklopno sjedalo postavljeno u rasponu visine ~~od~~ **45 od** 50 cm,
 - svu opremu dostupnu iz invalidskih kolica koja ne smeta kretanju, učvršćenu na zid, izvedenu kontrastno u odnosu na pod i zidove,
 - opremu propisanu za pristupačni WC sukladno odredbama članka 18. ovoga Pravilnika i to: umivaonik, ogledalo, slavinu, vješalicu, alarmni uređaj, WC školjku i uređaj za ispuštanje vode u WC školjku, ako je kupaonica predviđena s WC-om u istom prostoru,
 - širinu vrata svijetlog otvora od najmanje 80 cm,
 - širinu vrata svijetlog otvora od najmanje 90 cm, ako se u kupaonicu ulazi s javne komunikacije (primjerice u bolnicama, lječilištima i sl.),
 - vrata i prozore s pristupačnim kvakama sukladno odredbama članka 30. ovoga Pravilnika,
 - odgovarajuće električne instalacije sukladno odredbama članka 29. ovoga Pravilnika,
 - oznaku pristupačnosti prema slici 1. Priloga ovoga Pravilnika i to: 1.14 i 1.15.
- Primjeri kupaonice i uvjeti iz stavka 1. ovog članka prikazani su na slici 17. Priloga ovoga Pravilnika.

U građevinama zdravstveno-socijalne i rehabilitacijske namjene, te onima koje učestalo koriste osobe s invaliditetom, kada treba biti dostupna s tri strane.

Članak 20. *Kuhinja*

Kuhinja mora omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

- slobodnu radnu plohu dužine najmanje 90 cm,
- radnu, grijaću plohu i sudoper konzolno izvedene s dubinom pristupa od najmanje 50 cm, gornjom plohom na visini od najviše 85 cm, a podgled je na visini od najmanje 70 cm,

- viseće elemente postavljene donjim rubom na visinu od 120 cm od površine poda,
 - donje elemente na izvlačenje,
 - slobodni uporabni prostor za korištenje kuhinjskih elemenata i okretanje invalidskih kolica najmanje površine kruga promjera od 150 cm;
 - prostor za kretanje oko namještaja širine najmanje 120 cm,
 - ulazna vrata širine svijetlog otvora najmanje 80 cm,
 - vrata i prozore s pristupačnim kvakama sukladno odredbama članka 30. ovoga Pravilnika,
 - odgovarajuće električne instalacije sukladno odredbama članka 29. ovoga Pravilnika,
 - oznaku pristupačnosti prema slici 1.1. Priloga ovoga Pravilnika, u slučaju kada se pristupačna kuhinja nalazi izvan stana/apartmana, primjerice u kampu i sl.
- Primjeri kuhinje i uvjeti iz stavka 1. ovog članka prikazani su na slici 18. Priloga ovoga Pravilnika.

Članak 21.

Soba, učionica, radni prostor

Soba, učionica, radni prostor moraju omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

- slobodni prostor za okretanje invalidskih kolica u prostoriji, najmanje površine kruga promjera od 150 cm,
- prostor za kretanje oko namještaja širine najmanje **90 cm**,
- radni stol konzolno izveden tako da je gornja ploha na visini od najviše 85 cm, a podglod na visini od najmanje 70 cm s dubinom pristupa od najmanje 50 cm,
- ulazna vrata učionice i radnog prostora širine svijetlog otvora najmanje 90 cm, a sobe najmanje 80 cm,
- vrata i prozore s pristupačnim kvakama sukladno odredbama članka 30. ovoga Pravilnika,
- odgovarajuće električne instalacije sukladno odredbama članka 29. ovoga Pravilnika,
- oznaku pristupačnosti prema slici 1.1. Priloga ovoga Pravilnika, osim sobe u sklopu stana/apartmana.

Primjeri sobe, učionice, radnog prostora i uvjeti iz stavka 1. ovog članka prikazani su na slici 19., 20. i 21. Priloga ovoga Pravilnika.

Članak 22.

Stan

Stan mora sadržavati elemente neovisnog življenja namijenjenih stanovanju iz članaka 18., 19., 20., 21., 29. i 30. ovoga Pravilnika te do njega mora biti osiguran pristup s javne pješačke površine, u pravilu, kroz glavni ulaz u građevinu primjenom najprikladnijih rješenja pristupačnosti za svladavanje visinskih razlika sukladno člancima: 10., 11., 12., 13. i 14. ovoga Pravilnika.

Kad se u građevini u kojoj se nalazi stan planira garažni prostor, od garažnog prostora do tog stana moraju se osigurati komunikacije sukladno članku 17. ovoga Pravilnika.

Jednostavno prilagodljiv stan se u pravilu gradi u prizemlju građevine, odnosno na etaži s koje je najlakše osigurati izlaz u siguran prostor u slučaju opasnosti.

Osim uvjeta iz stavka 1. ovoga članka stan mora omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

- ulazna vrata širine svijetlog otvora najmanje 110 cm,
- preostala vrata širine svijetlog otvora najmanje 80 cm,
- vrata i prozore s pristupačnim kvakama sukladno odredbama članka 30. ovog Pravilnika,
- pragove zaobljene i ne više od 2 cm,
- hodnike širine najmanje 120 cm,
- odgovarajuće električne instalacije sukladno odredbama članka 29. ovoga Pravilnika,
- oznaku pristupačnosti prema slici 1.1. Priloga ovoga Pravilnika.

Primjeri stana, odnosno apartmana i uvjeti iz stavaka 1. i 4. ovoga članka prikazani su na slikama 22. i 23. Priloga ovoga Pravilnika.

Pri projektiranju i građenju građevina iz članka 5. stavka 3. ovoga Pravilnika na svakih deset stanova obvezno se osigurava jedan jednostavno prilagodljiv stan. Ukupni broj jednostavno prilagodljivih stanova u građevini određuje se zaokruživanjem ukupnog broja stanova na prvu višu deseticu.

Ukoliko je rekonstrukcijom nastanu novi stanovi, tada se na takvu građevinu ne primjenjuje obveza jednostavno prilagodljivog stana pri projektiranju i izvođenju.

Jednostavno prilagodljivim stanom smatra se stan kod kojeg je moguće postići uvjete iz stavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka, preinakama koje ne utječu na način ispunjavanja lokacijskih uvjeta u skladu s kojima je građevina izgrađena i/ili bitnih zahtjeva za građevinu. Tehničko rješenje jednostavnog prilagođavanja mora biti prikazano u projektu građevine.

Pri projektiranju i građenju turističkih naselja s 50 i više apartmana, domova za starije osobe apartmanskog tipa s 20 i više apartmana i studentskih apartmanskih naselja s 50 i više apartmana, obvezno se osigurava odgovarajući broj pristupačnih apartmana i to po jedan pristupačni apartman za naznačeni minimalni broj apartmana, te po jedan na svakih idućih dvadeset apartmana. Ukupni broj pristupačnih apartmana određuje se zaokruživanjem na prvu višu deseticu.

Obvezni elementi pristupačnosti propisani za stanove primjenjuju se i na apartmane.

Članak 23.

Kavana i restoran

Kavana i restoran moraju obvezno sadržavati elemente pristupačnosti iz članka 16. za ulazni prostor, članka 17. za komunikacije i članka 18. za WC, ovoga Pravilnika.

Osim uvjeta iz stavka 1. ovoga članka kavana i restoran moraju omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

- osiguran prolaz između stolova, stolaca i drugih vertikalnih prepreka širine najmanje 100 cm za najmanje 20% uporabne površine kavane ili restorana namijenjene korisnicima usluga,
 - šank i stolovi konzolno izvedeni tako da je gornja ploha na visini od najviše 85 cm, a podgled na visini od najmanje 70 cm s dubinom pristupa od najmanje 50 cm, za najmanje 20% tog inventara,
 - završnu obradu zidova, podova i vrata izvedenu kontrastno,
 - podnu oblogu od čvrstog materijala koja ne otežava kretanje invalidskih kolica,
 - u slučaju kada su vrata i pregradne stijene kavane i/ili restorana izrađeni od staklenih ploha površina većih od 1,5 m², bez prečki, uočljivu oznaku u rasponu visine od 90 do 160 cm,
 - vrata s pristupačnom kvakom sukladno odredbama članka 30. ovoga Pravilnika koja je bojom u kontrastu s podlogom vrata,
 - oznaku pristupačnosti prema slici 1. i to 1.13. i 1.16. Priloga ovoga Pravilnika,
- Primjer kavane i restorana i uvjeti iz stavaka 1. i 2. ovoga članka prikazani su na slici 24. Priloga ovoga Pravilnika.

Članak 24.

Kabina za presvlačenje

Kabina za presvlačenje mora omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

- tlocrtnu dimenziju najmanje 160 x 210 cm,
- vrata, s pristupačnom kvakom sukladno članku 30. ovoga Pravilnika, širine svijetlog otvora najmanje 90 cm, koja se otvaraju prema van,
- vješalicu za odjeću na visini od 120 cm,
- klupu na preklapanje postavljenu u rasponu visine od 45 do 50 cm,
- oznaku pristupačnosti prema slici 1.1. Priloga ovoga Pravilnika.

Primjer kabine i uvjeti iz stavka 1. ovoga članka prikazani su na slici 25. Priloga ovoga Pravilnika.

U građevini koja prema članku 44. ovoga Pravilnika mora sadržavati kabinu za presvlačenje, obvezno je izvesti najmanje 10% pristupačnih kabina, računajući od ukupnog broja kabina, ali ne manje od jedne.

Članak 25.

Tuš kabina

Tuš kabina mora omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

- tlocrtnu dimenziju najmanje 230 x 230 cm,
- vrata, s pristupačnom kvakom sukladno članku 30. ovoga Pravilnika, širine svijetlog otvora najmanje 90 cm koja se otvaraju prema van,
- odgovarajuće električne instalacije sukladno odredbama članka 29. ovoga Pravilnika,
- površinu prostora ispod tuša najmanje 90 x 90 cm, izvedenu bez pragova s nagibom za odvod vode,
- jednoručnu ili slavinu s ugrađenim senzorom,
- alarmni uređaj s prekidačem na pritisak ili vrpcom za povlačenje na visini od 60 cm,
- vješalicu za odjeću postavljenu na visini od 120 cm,
- držač za sapun postavljen na visinu od 90 cm,
- oznaku pristupačnosti prema slici 1.15. Priloga ovoga Pravilnika.

Primjer tuš kabine i uvjeti iz stavka 1. ovoga članka prikazani su na slici 26. Priloga ovoga Pravilnika.

U građevini koja prema članku 44. ovoga Pravilnika mora sadržavati tuš kabinu, obvezno je izvesti najmanje 10% pristupačnih kabina, računajući od ukupnog broja kabina, ali ne manje od jedne.

Članak 26.

Ulaz u vodu na plaži i na bazenu

Ulaz u vodu na plaži i na bazenu mora imati pristupačnu rampu, koja doseže dno na dubini od 60 do najviše 80 cm u odnosu na srednju razinu površine vode (mora, rijeke, jezera, bazena).

Iznimno od stavka 1. ovog članka na lječilišnim plažama i bazenima kada nije moguće osigurati pristupačnost pristupačnim ulazom sukladno odredbi toga stavka, pristupačni ulaz se može osigurati pokretnim stolcem, dizalom, i/ili elementima pristupačnosti za svladavanje visinske razlike.

Uz ulaz u vodu iz stavka 1. ovoga članka, obvezno se postavlja sunčalište najmanje dimenzije 90x200 cm i visine 50 cm za osobe s tjelesnim oštećenjem. Obvezni broj sunčališta iznosi 1% od ukupnog broja sunčališta na plaži/bazenu, ali ne manje od jednog.

Pristupačni ulaz u vodu na plaži i bazenu označen je oznakom pristupačnosti prema slici 1.17. Priloga ovoga Pravilnika.

Primjer ulaza u vodu na plaži i na bazenu i uvjeti iz članaka 1. i 3. prikazani su na slici 27. Priloga ovoga Pravilnika.

Članak 27.

Mjesto u gledalištu

Mjesto u gledalištu mora imati tlocrtnu dimenziju najmanje 90 × 140 cm i biti označeno oznakom pristupačnosti prema slici 1.20. Priloga ovoga Pravilnika.

Primjer mjesta u gledalištu i uvjeti iz stavka 1. ovoga članka prikazani su na slici 28. Priloga ovoga Pravilnika.

Obvezni broj pristupačnih mjesta u gledalištu određuje se na temelju ukupnog broja sjedećih mjesta i to:

- od 100 do 300 sjedećih mjesta, izvode se najmanje dva pristupačna mjesta,

- od 301 do 1.000 sjedećih mjesta, izvodi se najmanje 2% pristupačnih mjesta,
- od 1.001 i više sjedećih mjesta, izvodi se najmanje 1% pristupačnih mjesta.

Članak 28.

Telefon, tekstofon, faks, bankomat

Telefon, tekstofon, faks, bankomat moraju omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

- telefon je s gornjim rubom tipkovnice postavljen na visini od 120 cm od površine poda, a slušalicom na visini dohvata ruke od 100 cm,
- tekstofon, faks, bankomat postavljene donjim rubom na visinu od 70 cm od površine poda,
- uređaje postavljene na način da osiguravaju pristup svim funkcijama iz invalidskih kolica,
- oznake pristupačnosti prema slici 1. Priloga ovoga Pravilnika i to: 1.2., 1.3. i 1.4., za pristupačni telefon i prema slici 1.18., a za pristupačni tekstofon, faks i bankomat i prema slici 1.19.

Primjer telefona, tekstofona, faksa, bankomata i uvjeti iz stavka 1. ovoga članka prikazani su na slici 29. Priloga ovoga Pravilnika.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, pristupačnim telefonom, tekstofonom, faksom i bankomatom za slijepe, slabovidne, gluhe i osobe oštećenog sluha podrazumijevaju se ti uređaji postavljeni na uobičajenu visinu.

Kada se uređaji iz stavka 1. ovoga članka nalaze unutar građevine, pristupačnima za slijepe i slabovidne osobe smatraju se, ako je od ulaznih vrata građevine do uređaja postavljena taktilna crta vođenja širine najmanje 40 cm s užljebljenjima u smjeru vođenja.

Članak 29.

Električne instalacije

Električne instalacije moraju omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

- parafon postavljen na visinu od 120 cm, sa svjetlosnom oznakom,
- prekidači za svjetlo i zvonce postavljeni u rasponu visina od 90 do 120 cm,
- utičnicu u pristupačnoj kuhinji neposredno iznad radne plohe,
- ostale utičnice postavljene u rasponu visina od 90 do 120 cm,
- izvodnu ploču za električnu instalaciju postavljenu gornjim rubom u rasponu visina od 90 do 120 cm,
- svu opremu električnih instalacija izvedenu u kontrastu s podlogom zida.

Članak 30.

Kvake na vratima i prozorima

Kvake na vratima i prozorima moraju biti primjereno oblikovane, postavljene na visinu od 90 cm za vrata, a za prozor kvaka ili ručica mehanizama za otvaranje postavljene u rasponu visina od 90 do 120 cm.

Rukovanje kvakom za pokretanje mehanizma za otvaranje i zatvaranje vrata/prozora iz stavka 1. ovoga članka mora biti lagano.

Primjer oblikovanja kvaka i uvjeti iz stavka 1. ovoga članka prikazani su na slici 30. Priloga ovoga Pravilnika.

Članak 31.

Šalter

Šalter za osobe u invalidskim kolicima mora omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

- gornju plohu izvedenu na visini od najviše 85 cm, a podgled na visini od najmanje 70 cm, konzolno oblikovan, dubine pristupa od najmanje 50 cm;
- oznaku pristupačnosti prema slici 1.23. Priloga ovoga Pravilnika.

Pristupačnim šalterom za gluhe, osobe oštećenog sluha, slijepe i slabovidne osobe podrazumijeva se šalter uobičajene visine, koji omogućava ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

- komunikacijsko pomagalo,
- od ulaznih vrata građevine do šaltera postavljena taktilna crta vođenja širine najmanje 40 cm s užljebljenjima u smjeru vođenja.
- oznaku pristupačnosti prema slici 1. Priloga ovoga Pravilnika i to: 1.2., 1.3., 1.4., 1.6 i 1.21. Primjer šaltera i uvjeti iz stavka 1. i 2. ovoga članka prikazani su na slici 31. Priloga ovoga Pravilnika.

Kada se u dvorani nalaze tri ili više šaltera istog tipa poslovanja jedan od tri šaltera mora ispunjavati uvjete pristupačnosti za osobu u invalidskim kolicima, a jedan za gluhe, osobe oštećenog sluha, slijepe i slabovidne osobe.

Kada su posebnim propisima koji uređuju zaštitu u poslovanju gotovim novcem i vrijednostima određeni uvjeti za šaltere, pristupačni šalteri obvezno osiguravaju i ispunjavanje uvjeta tog propisa.

Članak 32.

Pult

Pult za osobe u invalidskim kolicima mora biti, odnosno imati:

- izveden najbliže ulazu u prostor i/ili prostoriju u kojoj se usluga pruža,
- postavljen je gornjim rubom na visinu od 80 cm, podgledom na visinu od najmanje 70 cm,
- konzolno je oblikovan s dubinom pristupa od najmanje 50 cm,
- osiguran pristup od najmanje 120 cm,
- označen oznakom pristupačnosti prema slici 1.23. Priloga ovoga Pravilnika.

Pristupačnim pultom za gluhe, osobe oštećenog sluha, slijepe i slabovidne osobe, podrazumijeva se pult uobičajene visine, koji omogućava ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno ima:

- komunikacijsko pomagalo,
 - od ulaznih vrata građevine do pulta postavljena taktilna crta vođenja širine najmanje 40 cm s užljebljenjima u smjeru vođenja,
 - oznaku pristupačnosti prema slici 1. Priloga ovoga Pravilnika i to: 1.2., 1.3., 1.4., 1.6 i 1.21.
- Kada se u dvorani nalaze tri ili više pultova istog tipa poslovanja jedan od tri pulta mora ispunjavati uvjete pristupačnosti za osobu u invalidskim kolicima, a jedan za gluhe i osobe oštećenog sluha, slijepe i slabovidne osobe.

Članak 33.

Induktivna petlja ili transmisijski obruč

Induktivna petlja ili transmisijski obruč ugrađuje se u prostoriji površine veće od 500 m², odnosno u prostoriji koju istovremeno može koristiti više od 100 osoba, i u kojoj se govor reproducira putem zvučnika.

Prostorija u kojoj je postavljena induktivna petlja ili transmisijski obruč označava se oznakom pristupačnosti prema slici 1.22. Priloga ovoga Pravilnika.

Članak 34.

Oglasni pano

Oglasni pano mora biti postavljen svojim donjim rubom na visinu u rasponu od 120 do 160 cm.

Oglasni pano označava se oznakom pristupačnosti prema slici 1.24. Priloga ovoga Pravilnika.

Članak 35.

Orijentacijski plan za kretanje u građevini

Orijentacijski plan za kretanje u građevini mora biti reljefno izrađen te mora omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta:

- postavljen je horizontalno ili približno horizontalno na visinu od najviše 90 cm odnosno vertikalno ili približno vertikalno na visinu gornjeg ruba do najviše 180 cm,
- postavljen je uz ulaz u građevinu,
- sadrži informacije na Braille pismu,
- od ulaznih vrata građevine do plana postavljena je taktilna crta vođenja širine najmanje 40 cm, s užljebljenjima u smjeru vođenja,
- označen je oznakom pristupačnosti prema slici 1. Priloga ovoga Pravilnika i to: 1.2 i 1.3.

C. ELEMENTI PRISTUPAČNOSTI JAVNOG PROMETA

Članak 36.

Za osiguranje uvjeta neovisnog kretanja osoba s invaliditetom i smanjene pokretljivosti u javnom prometu služe sljedeći elementi pristupačnosti: stajalište i peron; parkirališno mjesto; javna pješačka površina; semafor; pješački prijelaz; pješački otok i raskrižje.

Članak 37.

Stajalište i peron

Stajalište i peron moraju omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

- dužinu stajališta, odnosno perona najmanje jednaku dužini prometnog sredstva (autobus, tramvaj i vlak) koje se zaustavlja na tom stajalištu, odnosno peronu, a širinu najmanje 200 cm,
- visinu nogostupa u razini ulazne stube niskopodnog prometnog sredstva, a iznimno kada su u uporabi prometna sredstva s visokom prvom stubom, nogostup može biti i niži od prve stube, ali ne niži od 18 cm ispod razine nastupne stube prometnog sredstva, ako posebnim propisom kojim se uređuju uvjeti za građevine željezničke infrastrukture nije drukčije propisano,
- na stajalištu (autobusa i/ili tramvaja) u naselju gdje se izvodi nogostup, na mjesto prvog ulaza u prometno sredstvo izvedenu taktilnu crtu vođenja širine najmanje 40 cm i dužine 150 cm s užljebljenjima okomitim na kolnik/prugu, **udaljenju 80 cm od vertikalne oznake stajališta i 15 cm od ruba nogostupa,**
- na stajalištima koja se nalaze u neposrednoj blizini građevine u kojoj učestalo borave osobe s invaliditetom taktilnu crtu vođenja postavljenu cijelom širinom nogostupa, **– na peronu vlaka, na udaljenosti najmanje 90 cm od ruba perona, neposredno iza vodoravne signalizacije (žute bojene trake od 10 cm), čitavom dužinom perona, paralelno s njegovim rubom, postavljenu taktilnu crtu upozorenja širine 20 cm sa užljebljenjima okomitim na smjer ulaska u vlak.**
- **U koliko se izvodi nadstrešnica, mora biti izvedena na način da svojom konstrukcijom ne ometa prolazak osoba u invalidskim kolicima u dva smjera, širine najmanje 150 cm.**

Primjer stajališta i perona i uvjeti iz stavka 1. ovoga članka prikazani su na slici 32. Priloga ovoga Pravilnika.

Članak 38.

Parkirališno mjesto

Parkirališno mjesto je namijenjeno osobama s invaliditetom koje posjeduju znak pristupačnosti prema posebnom propisu i osobama s djetetom u kolicima.

Parkirališno mjesto mora biti smješteno najbliže pristupačnom ulazu u građevinu te mora omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

– parkirališno mjesto za jedan automobil kad se nalazi u nizu parkirališnih mjesta, okomitom i kosom u odnosu na nogostup, veličine 370 x 500 cm, a prikazano je primjerom na slici 33.

a) Priloga ovoga Pravilnika,

– parkirališno mjesto za jedan automobil kad se nalazi u nizu parkirališnih mjesta uzdužnom, u odnosu na nogostup, veličine 250 x 600 cm, a prikazano je primjerom na slici 33. b) Priloga ovoga Pravilnika,

– parkirališno mjesto za dva automobila koje se nalazi u nizu parkirališnih mjesta okomitom na nogostup veličine 590 x 500 cm s međuprostorom širine 150 cm, a prikazano je primjerom na slici 34. Priloga ovoga Pravilnika,

– izlaz s parkirališnog mjesta na nogostup osiguran ukošenim rubnjakom nagiba najviše 10%, širine najmanje 120 cm,

– površinu parkirališnog mjesta izrađenu od materijala koji ne otežava kretanje invalidskih kolica (šljunak, pijesak, zatravljena površina i sl.),

– oznaku pristupačnosti prema slici 1.25. i 1.26. Priloga ovoga Pravilnika ili odgovarajućim znakom, odnosno oznakom sukladno posebnom propisu.

Članak 39.

Javna pješačka površina

Javna pješačka površina mora biti:

– površine izrađene od materijala koji ne otežava kretanje u invalidskim kolicima, a na širim pješačkim površinama od šljunka, pijeska, zatravljenih površina i sl. osigurati dio površine za kretanje osoba u invalidskim kolicima i to za svaki pravac kretanja,

– uzdignuta u odnosu na kolnik rubnjakom visine najmanje 3 cm, ili razdvojena tipskim elementom, a kada je u razini kolnika razdvojena je ogradom,

– široka najmanje 150 cm,

– uzdužnog nagiba do uključivo 1:20 (5%) tamo gdje to omogućava konfiguracija terena,

– sa ostalim pješačkim površinama povezana bez prepreka,

– od prometnice zaštićena ogradom visine 90 cm kada se nalazi u području pojačanog pješačkog prometa (navala ljudi).

Različite razine javne pješačke površine međusobno se povezuju odgovarajućim elementima pristupačnosti za svladavanje visinske razlike sukladno odredbama ovoga Pravilnika.

Kada su različite razine javne pješačke površine iz stavka 2. ovoga članka povezane pristupačnim dizalom ili pristupačnom vertikalno podiznom platformom, obvezno se dodatno povezuju pristupačnim stubištem.

Sva komunalna oprema (klupe, stolovi, znakovi, rasvjetni stupovi, koševi, držači za bicikl, reklamne ploče i sl.) se postavlja uz rub javne pješačke površine, tako da ne predstavlja prepreku za slijepu i slabovidne.

Sve istake komunalne opreme na zidu građevine uz javnu pješačku površinu te sve druge istake na tim zidovima koje se nalaze u visini od 70 cm do 220 cm i istaknute su više od 10 cm, moraju biti izvedene u svojoj punoj dužini i širini sve do javne pješačke površine ili označene na način da se pješačka površina ispod njih povisi najmanje 3 cm u odnosu na okolnu razinu.

Kada se uz javnu pješačku površinu predviđa biciklistička staza ili parkiralište, potrebno je izvesti razgraničenje od javne pješačke površine denivelacijom od najmanje 3 cm, zelenom površinom, tipskim elementom ili sl.

Uzdužni nagib iz stavka 1. postavka 3. ovoga članka primjenjuje se samo na novo projektirane javne pješačke površine.

Primjer javne pješačke površine i uvjeti iz stavaka 1., 4. i 5. ovoga članka prikazani su na slici 35. Priloga ovoga Pravilnika.

Članak 40.

Semafor

Semafor mora omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

- semafor koji se nalazi na prijelazu prometnice s više od dva prometna traka u istom smjeru ima taktilni plan prijelaza **postavljen na visinu od 90 do 120 cm,**
- semafor koji se nalazi u području gdje se nalazi građevina u kojoj učestalo borave slijepi i slabovidne osobe, ima zvučnu signalizaciju, **postavljenu na visinu od 90 do 120 cm,**
- kod semafora na raskrižju, zvučnu signalizaciju postavljenu na semafore jednog prometnog pravca koja se ne preklapa sa zvučnom signalizacijom postavljenom na semafore drugog prometnog pravca,
- zvučnu signalizaciju postavljena na semaforu koja upozorava samo na promjenu svjetla na semaforu, a ne na intenzitet prometa na prometnici,
- točkastu disperziju zvuka zvučne signalizacije postavljene na semaforu, usmjerenu tako da doziva slijepu ili slabovidnu osobu koja prelazi prometnicu.

Članak 41.

Pješački prijelaz

Pješački prijelaz mora omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta, odnosno imati:

- prijelaz s nogostupa na razinu kolnika osiguran ukošenjem rubnjaka **do razine kolnika** uz najveći dopušteni nagib od 10%, širine najmanje 120 cm,
- **osiguranu horizontalnu površinu iza ukošenja od najmanje 75 cm,**
- na ukošenom rubnjaku izvedeno taktilno polje upozorenja čepaste strukture koje završava na crti usporednoj s rubom kolnika koja je od njega udaljena za širinu rubnog kamena, ali ne manje od 15 cm, prema primjeru na slici 36. Priloga ovoga Pravilnika,
- u slučaju minimalne visine nogostupa od 3 cm, izvedeno taktilno polje upozorenja čepaste strukture širine najmanje 40 cm, prema primjeru na slici 37. Priloga ovoga Pravilnika,
- u slučaju kada je u funkciji prijelaza prometnice izvan raskrižja, taktilnu crtu vođenja širine najmanje 40 cm s užljebljenjima okomito na prometnicu, izvedenu do ukošenja rubnjaka na prijelazu, a u dužini od najmanje 110 cm prema primjeru na slici 38. Priloga ovoga Pravilnika. Elementi pristupačnosti iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se na odgovarajući način na pješačkim prijelazima cestovnog, željezničkog i tramvajskog prometa, te biciklističkih staza.

Članak 42.

Pješački otok

Pješački otok mora omogućavati ispunjavanje sljedećih uvjeta:

- izveden je sukladno članku 41. stavku 1. alineji 1., 2. i 3. ovoga Pravilnika,
- u slučaju kada se pješački otok nalazi u razini kolnika ili se njegova razina na mjestu prijelaza spušta na razinu kolnika, tada se on 15 cm od početka i 15 cm od kraja otoka označava taktilnim crtama upozorenja s užljebljenjima okomitim na smjer kretanja, širine najmanje 40 cm, međusobno povezanim taktilnom crtom vođenja s užljebljenjima u smjeru kretanja širine najmanje 40 cm, prema primjeru prikazanom na slici 39. Priloga ovoga Pravilnika,
- u slučaju kada je pješački otok povišen u odnosu na razinu kolnika, prijelaz s kolnika na pješački otok izvodi se ukošenjem, prema primjeru prikazanom na slici 40. Priloga ovoga Pravilnika,
- u slučaju kada je otok na mjestu prijelaza spušten na razinu kolnika, a na povišenom djelu sadrži stajalište autobusa ili tramvaja, obvezno se izvodi ukošenje za pristup stajalištu, sukladno odredbama članka 41. alineja 1. i 2.

Članak 43.

Raskrižje

Raskrižje obvezno sadrži elemente pristupačnog pješačkog prijelaza iz članka 41. i pristupačnog otoka iz članka 42. ovoga Pravilnika.

Na raskrižju koje se nalazi u području naselja gdje je smještena građevina u kojoj učestalo borave slijepi i slabovidne osobe, pješački prijelaz mora imati pristupačni semafor sa zvučnom signalizacijom i taktilne crte vođenja širine najmanje 40 cm, s užljebljenjima okomitim na prometnicu. Taktilna crta upozorenja je izvedena do ukošenja rubnjaka na prijelazu, u dužini od najmanje 110 cm, prema primjeru na slici 41. Priloga ovoga Pravilnika. Kada raskrižje nije moguće svladati u istoj razini, izvode se pothodnici ili nathodnici primjenom odgovarajućih elemenata pristupačnosti za svladavanje visinskih razlika prema odredbama ovoga Pravilnika.

IV. OBVEZNA PRIMJENA ELEMENATA PRISTUPAČNOSTI

Članak 44.

Građevine javne i poslovne namjene moraju se projektirati i biti izvedene tako da, ovisno o svojoj namjeni, sadrže elemente pristupačnosti iz slijedećih članaka ovoga Pravilnika:

1. građevine trgovačke, ugostiteljske i/ili turističke namjene:

- robna kuća iz članka: 16., 17., 18., 32., 34. i 35.;
- trgovački i uslužni centar iz članka: 16., 17., 18., 32., 34. i 35.;
- samoposluživanje uslužne površine od 400 m² i više iz članka: 16., 17., 18. i 32.;
- tržnica iz članka: 16. i 17.;
- caffe bar, kavana, restoran i drugi prostori za obavljanje ugostiteljske djelatnosti s 80 i više mjesta iz članka: 16., 17., 18. i 23.;
- disko klub i noćni klub, površine od 400 m² i više iz članka: 16., 17. i 18.;
- turistički informativni centar iz članka: 16. i 17.;
- ured turističke zajednice površine od 200 m² i više iz članka: 16. i 17.;
- putnička agencija površine od 200 m² i više iz članka: 16. i 17.;
- zasebno stojeća recepcija iz članka: 16. i 34.;
- građevina nautičkog turizma iz članka: 16., 17., 18., 19.(ili 25.), i 34.;
- hotel s 50 i više soba (soba/TWC) iz članka: 16., 17., 19.(ili 25.+18.), 21., i 34.;
- hostel s 50 i više soba sa zajedničkim sanitarnim jedinicama iz članka: 16., 17., 18., 21., 19.(ili 25.), i 34.;
- turističko naselje s 50 i više apartmana iz članka: 16., 17., 22. i 34.;
- kamp za 500 više gostiju iz članka: 16., 17., 18, 19. (ili 25.), 20. i 34.;
- restoran uz državnu i županijsku cestu iz članka: 16., 17. i 18.;
- hotel s posebnom oznakom – motel uz državnu i županijsku cestu iz članka: 16., 17. i 18.;
- trgovačko-ugostiteljski sadržaj uz crpku za gorivo iz članka: 16., 17., i 18.;

2. građevine poštanske i/ili telekomunikacijske namjene:

- poštanska dvorana za rad sa strankama s manje od tri šaltera ili pulta istog tipa poslovanja iz članka: 16. i 17.;
- poštanska dvorana za rad sa strankama s tri i više šaltera ili pulta istog tipa poslovanja iz članka: 16., 17. i 31.;
- telekomunikacijski centar za pružanje usluga korisnicima s manje od tri šaltera ili pulta istog tipa poslovanja iz članka: 16. i 17.;
- telekomunikacijski centar za pružanje usluga korisnicima s tri i više šaltera ili pulta istog tipa poslovanja iz članka: 16., 17. i 31.;
- građevina u kojoj se nude telekomunikacijske usluge telefoniranja, faksiranja i sl. s tri ili više uređaja iz članka: 16., 17. i 28.;

3. građevina za pružanje usluga prometa novcem i druge financijske usluge:

- poslovnica banke s manje od tri šaltera ili pulta istog tipa poslovanja iz članka: 16., 17. i 28.;
- poslovnica banke s tri i više šaltera ili pulta istog tipa poslovanja iz članka: 16., 17. i 31.;

- poslovnica financijskih agencija s manje od tri šaltera ili pulta istog tipa poslovanja iz članka: 16., 17. i 28.;
- poslovnica financijskih agencija s tri i više šaltera ili pulta istog tipa poslovanja iz članka: 16., 17. i 31.;

4. građevine upravne i slične namjene

- građevina u kojoj djeluju jedinice i tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave i/ili državne uprave, Hrvatski sabor, Vlada Republike Hrvatske, sudske vlasti, središnja tijela državne uprave, tijela državne uprave, administrativni ured pravne osobe s javnim ovlastima i drugih pravnih osoba iz članka: 16., 17., 18., 34. i 35.;

5. građevine zdravstveno-socijalne i rehabilitacijske namjene

- ured službe socijalno-zdravstvene skrbi iz članka: 16., 17., 18., 31., 33., 34. i 35.;
- ljekarna i prodavaonica ortopedskih pomagala iz članka: 16.;
- ljekarna i prodavaonica ortopedskih pomagala s tri i više šaltera ili pulta istog tipa poslovanja iz članka: 16., 17., 31. (ili 32.);
- ambulanta iz članka: 16., 17., 18., 33. i 34.;
- dom zdravlja iz članka: 16., 17., 18., 31., 33., 34. i 35.;
- bolnica iz članka: 16., 17., 18., 19., 21., 24., 25., 31., 34. i 35. **u svim odjelima;**
- lječilište iz članka: 16., 17., 18., 19., 21., 24., 25., 31., 34. i 35.;
- zatvoreni bazen u lječilištu iz članka: 16., 17., 18., 24., 25., 26., 31. i 34.;
- otvoreni bazen u lječilištu iz članka: 16., 17., 18., 24., 25., 26. i 34.;
- lječilišna plaža iz članka: 16., 17., 18., 24., 25., 26. i 34.;
- zatvoreno lječilišno kupalište/toplice iz članka: 16., 17., 18., 24., 25., 26., 31., 34. i 35.;
- javno kupalište iz članka: 16., 17., 18., 24., 25.;
- dom za starije i nemoćne osobe s 20 i više soba sa zajedničkim sanitarnim jedinicama iz članka: 16., 17., 18., 19. (ili 25.), 21., 31. i 34.;
- dom za starije i nemoćne osobe hotelskog tipa (soba/TWC) s 20 i više soba iz članka: 16., 17., 19. (ili 25.+18.), 20., 21., 31. i 34.;
- dom za starije osobe apartmanskog tipa s 20 i više apartmana iz članka: 16., 17., 22., 31. i 34.;
- pučka kuhinja iz članka: 16., 17., 18. i 34.;

6. građevine koju učestalo koriste osobe s invaliditetom

- građevina u kojoj se nalaze poslovne prostorije saveza, društva i/ili udruge osoba s invaliditetom iz članka: 16., 17., 18., 20., 21., 28., 29., 30., 33., 34. i 35.;
- ustanova za odgoj i obrazovanje osoba s invaliditetom iz članka: 16., 17., 18., 21., 24., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34. i 35.;
- ustanova za rehabilitaciju iz članka: 16., 17., 18., 19., 20., 21., 24., 25., 28., 29., 30., 31., 32., 34. i 35.;
- ustanova za smještaj osoba s invaliditetom iz članka: 16., 17., 18., 19., 20., 21., 24., 25., 28., 29., 30., 31., 32., 34. i 35.;

7. građevine odgojne i obrazovne namjene

- dječji vrtić iz članka: 16. i 17.;
- škola, učilište, ustanova za obrazovanje odraslih osoba, visoko učilište iz članka: 16., 17., 18., 21. i 34.;
- učenički i studentski dom s 50 i više soba sa zajedničkim sanitarnim jedinicama iz članka: 16., 17., 18., 19. (ili 25.), 20., 21. i 34.;
- učenički i studentski dom hotelskog tipa (soba/TWC) s 50 i više soba iz članka: 16., 17., 19. (ili 25.+18.), 21. i 34.;
- studentska apartmanska naselja s 50 i više apartmana iz članka: 16., 17., 22. i 34.;

8. građevine kulturne namjene

- sveučilišna knjižnica iz članka: 16., 17., 18., 32., 34. i 35.;
- kulturni centar iz članka: 16., 17., 18., 34. i 35.;
- kongresni centar iz članka: 16., 17., 18., 27., 33., 34. i 35.;

- muzej, galerija, izložbeni prostor površine 300 m² i više iz članka: 16., 17., 18., 32. i 34.;
- kino, kazalište i koncertna dvorana, sa 100 i više mjesta u gledalištu iz članka: 16., 17., 18., 27., 33. i 34.;

9. građevine prometne namjene

- zračna luka iz članka: 16., 17., 18., 31. (ili 32.), 33. i 34.;
- autobusna i željeznička postaja/kolodvor iz članka: 16., 17., 18., 31. ili 32., 33., 34., 37. i 39.;
- autobusno i tramvajsko stajalište, željeznički peron iz članka: 34., 37. i 39.;
- putnička zgrada u trajektnim i brodskim pristaništima iz članka: 16., 17., 18., 31. (ili 32.), i 35.;
- odmorište uz državnu i županijsku cestu iz članka: 18., 28., 38. i 39.;
- javno parkiralište iz članka: 38.;
- javna garaža kapaciteta 300 i više vozila iz članka: 16., 17., 18. i 38.;
- crpka za gorivo iz članka: 16.;

10. građevine športske i rekreacijske namjene

- športski teren iz članka: 16., 17., 18. i 24.;
- športska dvorana sa 100 i više mjesta u gledalištu iz članka: 16., 17., 18., 24., 25., 27. i 34.;

11. građevine zabavne namjene

- zabavni park iz članka: 16., 17., 18., 34. i 39.;
- zoološki i botanički vrt iz članka: 16., 17., 18., 34. i 39.;

12. građevine vjerske i sakralne namjene

- obredna dvorana iz članka: 16., 17., 33. i 34.;
- vjerski i karitativni centar iz članka: 16., 17., 18., 21. i 34.;

13. građevine za izvršavanje kazne zatvorom

- kaznionica iz članka: 16., 17., 18., 19., 21., i 31.;
- zatvor iz članka: 16., 17., 18., 19., 21., i 31.;
- odgojni zavod iz članka: 16., 17., 18., 19., 20., 21. i 31.;

14. prostori i površine javne namjene

- pješački trg, ulica, staza u parku, dječjem igralištu i na šetalištu iz članka: 39.;
- pothodnik, nathodnik i pješački most iz članka: 39.;
- ulični prijelaz iz članka: 40., 41., 42. i 43.;

15. građevine druge namjene

- sajamski i izložbeni centar iz članka: 16., 17., 18. i 34.;
- tehnologijski park iz članka: 16., 17., 18. i 34.;
- javni WC iz članka: 16., 17. i 18.;
- građevina u kojoj je obvezno izvođenje 4 ili više WC jedinica za javnu uporabu iz članka: 16., 17. i 18.;
- mrtvačnica i krematorij iz članka: 16., 17. i 34.;
- javno sklonište iz članka: 16., 17. i 18.

Građevine stambene i stambeno-poslovne namjene moraju se projektirati i biti izvedene tako da, ovisno o svojoj namjeni, sadrže elemente pristupačnosti iz sljedećih članaka ovoga Pravilnika:

1. **stambena zgrada i/ili stambeno naselje** iz članka: 16., 17. i 22.;
2. **stambeno-poslovna zgrada** iz članka: 16., 17. i 22. Osim tih elemenata pristupačnosti u dijelu građevine poslovne namjene mora sadržavati i elemente pristupačnosti ovisno o namjeni toga poslovnog dijela i to najmanje prema odgovarajućim odredbama stavka 1. ovoga članka.

Članak 45.

U sklopu ulazne porte kod sljedećih građevina: dom zdravlja, bolnica, lječilišta, zatvorenog bazena u lječilištu, zatvoreno javno-lječilišno kupalište/toplice, dom za starije i nemoćne

osobe s 20 i više soba sa zajedničkom sanitarnom jedinicom, dom za starije i nemoćne osobe hotelskog tipa (soba/TWC) s 20 i više soba, dom za starije osobe apartmanskog tipa s 20 i više apartmana, ured službe socijalno-zdravstvene skrbi za rad sa strankama, institucija za odgoj i obrazovanje osoba s invaliditetom, institucija za rehabilitaciju, institucija za smještaj osoba s invaliditetom, obavezno se izvodi pristupačni šalter.

Članak 46.

Sve sobe u bolnici, lječilištu te instituciji za rehabilitaciju i smještaj osoba s invaliditetom moraju se izvesti kao pristupačne.

Obvezni broj, pristupačnih soba u domu za starije i nemoćne osobe hotelskog tipa (soba/TWC) i u domu za starije i nemoćne osobe u kojem se nalaze zajedničke sanitarne jedinice, određuje se tako da se na prvih dvadeset soba izvodi obvezno jedna pristupačna soba, te po jedna za svakih idućih deset. Ukupni broj pristupačnih soba određuje se zaokruživanjem broja soba na prvu višu deseticu.

Obvezni broj pristupačnih soba u hotelu (soba/TVC), hostelu s 50 i više soba sa zajedničkim sanitarnim jedinicama, đlačkom i studentskom domu u kojima se nalaze zajedničke sanitarne jedinice, određuje se na način da se na prvih 50 soba obvezno izvodi jedna pristupačna soba, te po jedna za svakih idućih deset. Ukupni broj pristupačnih soba određuje se zaokruživanjem broja soba na prvu višu deseticu.

Obvezni broj pristupačnih smještajnih jedinica za osobe u građevinama za izvršenje kazne zatvorom je 5%, ali ne manje od jedne.

Članak 47.

Obvezni broj pristupačnih WC-a i kupaonica u domu za starije i nemoćne osobe sa zajedničkim sanitarnim jedinicama, određuje se tako da se na svakih deset soba obvezno izvodi jedan pristupačan WC i jedna pristupačna kupaonica.

U hostelu, đlačkom i studentskom domu, u kojima se nalaze zajedničke sanitarne jedinice obvezno se na svakih 50 soba izvodi jedan pristupačan WC i jedna pristupačna kupaonica.

Članak 48.

Kada je u građevini predviđeno zapošljavanje osoba s invaliditetom mora se osigurati pristupačna radna prostorija i pristupačan WC.

Članak 49.

Caffe-bar, kavana, restoran i drugi prostori za obavljanje ugostiteljske djelatnosti s manje od 80 sjedećih mjesta; disko klub i noćni klub površine manje od 400 m²; muzej, galerija, izložbeni prostor površine manje od 300 m²; te kino, kazalište i koncertna dvorana s manje od 100 mjesta u gledalištu, moraju osigurati pristupačnost elementima za svladavanje visinske razlike prema odredbama ovoga Pravilnika i moraju imati pristupačan WC.

Kada je posebnim propisima kojima su propisani uvjeti za obavljanje djelatnosti u građevinama iz stavka 1. ovoga članka, dopušteno odstupanje od tih uvjeta u smislu da nije potrebno izvođenje WC-a, tada ne postoji obveza izvođenja niti pristupačnog WC-a.

Ako je sukladno posebnim propisima iz stavka 2. ovoga članka obvezna izvedba samo jednog WC-a za žene i muškarce, tada se on izvodi kao pristupačan WC.

U slučaju rekonstrukcije građevine iz stavka 1. ovoga članka, lokacijskom dozvolom može se utvrditi odstupanje od elemenata pristupačnosti iz toga stavka zbog zatečenih uvjeta u građevini ili uvjeta nepristupačnosti javne površine s koje se pristupa u građevinu.

Članak 50.

Na javnom parkiralištu **(u ulici, na trgu, uz park ili na dr. javnom prostoru)** i u javnoj garaži izvodi se 5 % pristupačnih parkirališnih mjesta u odnosu na ukupni broj parkirališnih

mjesta, ali ne manje od jednoga **za osobe s invaliditetom i 3% pristupačnih parkirališnih mjesta za osobe s djetetom u kolicima.**

Uz građevinu, odnosno u građevini iz članka 5. ovoga Pravilnika izvodi se 5% pristupačnih parkirališnih mjesta u odnosu na ukupni broj parkirališnih mjesta, ali ne manje od jednoga **za osobe s invaliditetom.**

Parkirališnim mjestima za osobe s djetetom u kolicima ujedno su parkirališna mjesta za osobe s invaliditetom, ali ne i obrnuto.

Članak 51.

Unapređenje pristupačnosti građevina

Dijelovi građevina javne i poslovne namjene iz članka 44. stavka 1. ovoga Pravilnika koji se rekonstruiraju ili nastaju rekonstrukcijom moraju se projektirati i izvesti tako, da ovisno o svojoj namjeni, sadrže elemente pristupačnosti propisane tim člankom.

Ulazni prostor i komunikacije do dijelova građevina iz stavka 1. ovoga članka moraju se prilikom rekonstrukcije projektirati i izvesti tako da sadrže elemente pristupačnosti iz članka 16. i 17. ovoga Pravilnika.

Stavak 1. i 2. ovoga članka odnosi se i na građevine koje će nakon namjeravane rekonstrukcije postati građevine iz članka 44. stavka 1. ovoga Pravilnika, te na poslovne dijelove stambeno-poslovnih zgrada koji imaju veličinu odnosno kapacitet zgrade poslovne namjene iz članka 44. stavka 1. ovoga Pravilnika ili će tu veličinu, odnosno kapacitet imati nakon namjeravane rekonstrukcije.

Članak 45., 46., 47., 48., 49. i 50. primjenjuje se i na rekonstrukciju građevina iz tih članaka. Odredbe ovoga članka primjenjuju se i u slučaju izmjene i/ili dopune građevinske dozvole za navedene građevine.

Članak 52.

Iznimno odstupanje od propisanih elemenata pristupačnosti

Ako se pri rekonstrukciji građevine iz članka 5. ovoga Pravilnika, koja se nalazi u urbanističkoj cjelini koja je upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, ne mogu osigurati propisani elementi pristupačnosti, a da se ne naruši utvrđeno spomeničko svojstvo kulturnog dobra, dopušteno je iznimno odstupiti od propisanih elemenata pristupačnosti, uz uvjet da se za odstupanje pribavi suglasnost Ministarstva nadležnog za poslove graditeljstva.

Uz prijedlog za davanje suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka prilaže se mišljenje tijela nadležnog za zaštitu kulturnih dobara o narušavanju utvrđenog spomeničkog svojstva kulturnog dobra koje bi nastalo primjenom tehničkog rješenja projektirane pristupačnosti građevine.

Suglasnost iz stavka 1. ovog članka nije upravni akt.

Članak 53.

U dijelovima naselja i pojedinim građevinama za koje je utvrđena zaštita sukladno posebnim propisima iz područja zaštite prirode neće se primijeniti odredbe ovoga Pravilnika, ako bi se njihovom primjenom ugrozili ciljevi propisane zaštite.

U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka kao zamjena za elemente pristupačnosti za svladavanje visinske razlike, obvezno se koriste montažno – demontažni i drugi uređaji koji ne ugrožavaju ciljeve propisane zaštite.

V. OBVEZAN SADRŽAJ PROJEKATA

Članak 54.

Projekti građevina iz članka 5. ovoga Pravilnika, moraju sadržavati prikaz tehničkih rješenja kojima se elementi pristupačnosti primjenjuju za osiguranje pristupačnosti građevina te

prikaz tehničkih rješenja za jednostavnu prilagodbu stanova (u daljnjem tekstu: tehnička rješenja).

Tehnička rješenja iz stavka 1. ovoga članka prikazuju se, ovisno o razini razrade projekta, na primjeren način u idejnom projektu, glavnom projektu i izvedbenom projektu građevine.

Članak 55.

Sadržaj idejnog projekta

U idejnom projektu građevine, tehnička rješenja prikazuju se tehničkim opisom i nacrtima.

Tehnički opis ovisno o vrsti građevine, osobito sadrži:

- opis prostora građevine u kojoj se osigurava pristupačnost te opis prostora i površine javnog prometa i njihovu povezanost,
- tehničke i funkcionalne podatke o arhitektonskim i građevinskim rješenjima koja osiguravaju pristupačnost,
- opis i funkciju građevnih i drugih proizvoda, instalacija i opreme ugrađenih u svrhu osiguranja pristupačnosti, te načina ugradnje odnosno priključenja.

Tehnički opis stambene zgrade, osim sadržaja iz stavka 2. ovoga članka sadrži i opis jednostavne prilagodbe najmanje jednog stana na svakih deset stanova.

Nacrti za građevine stambene i stambeno-poslovne namjene, osobito sadrže:

- situaciju s oznakom pristupačnog parkirališnog mjesta i drugih propisanih elemenata za osiguranje pristupačnosti građevine,
- tlocrte karakterističnih etaža, presjeke i pročelja s prikazom jednog prilagodljivog stana na svakih deset stanova i ucrtanim pristupačnim komunikacijama kojima se osigurava pristup osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti do tih stanova,
- shemu instalacija i ugradnje opreme vezane za pristupačnost.

Nacrti za građevine javne i poslovne namjene, ovisno o vrsti građevine, osobito sadrže:

- situaciju s oznakom pristupačnog parkirališnog mjesta i drugih propisanih elemenata za osiguranje pristupačnosti građevine,
- druge nacрте potrebne za određenu vrstu građevine s ucrtanim ili označenim prostorijama, prostorima, komunikacijama i drugim dijelovima građevine namijenjenim kretanju, boravku ili radu osoba s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, te drugim što je bitno za osiguranje pristupačnosti.

Članak 56.

Sadržaj glavnog projekta

U glavnom projektu građevine tehnička rješenja prikazuju se u projektima pojedinih struka:

- arhitektonskom projektu,
 - građevinskom projektu,
 - elektrotehničkom i strojarskom projektu ako tehničko rješenje pristupačnosti uključuje ugradnju posebnih uređaja namijenjenih osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.
- Podaci o građevini odnosno njezinom dijelu, tehnička rješenja kojima se osigurava ispunjavanje propisanih zahtjeva, ovisno o vrsti projekta, sadržani su u tehničkom opisu, odgovarajućim proračunima, te po potrebi u programu kontrole i osiguranja kvalitete, posebnim tehničkim uvjetima i dr.

Tehnički opis, ovisno o vrsti građevine, sadrži podatke o tehničkim rješenjima, radovima, ugrađenim građevnim i drugim proizvodima, konstrukciji, instalacijama i opremi kojima se osigurava ispunjavanje propisanih uvjeta pristupačnosti, podatke iz elaborata, studija i podloga koji su od utjecaja na ispunjavanje zahtjeva pristupačnosti.

Tehnički opis za građevinu stambene i stambeno-poslovne namjene, osobito sadrži:

u arhitektonskom projektu:

- opis prostornog i oblikovnog rješenja te radova kojima se osigurava pristupačnost stanovima za koje je predviđeno prilagođavanje,

- opis građevnih dijelova uključenih u tehničko rješenje pristupačnosti obzirom na građevne i druge proizvode (opis završne obrade površina, protukliznost i sl.),
- opis završnih radova i način ugradnje građevnih i drugih proizvoda u vezi s pristupačnošću;
u građevinskom projektu:
- opis dijelova konstrukcije uključenih u tehničko rješenje pristupačnosti obzirom na građevne i druge proizvode,
- opis zahvata i radova koje je potrebno provesti pri prilagodbi stanova;
u elektrotehničkom i strojarskom projektu:
- opis zahvata i radova koje je potrebno provesti pri prilagodbi stanova,
- opis opreme, instalacija i njihove funkcije, te opis načina priključenja (dizala, platforme i dr.).

Tehnički opis za građevinu javne i poslovne namjene, osobito sadrži:

u arhitektonskom projektu:

- opis prostornog i oblikovnog rješenja kojim se osigurava pristupačnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti u prostore građevine namijenjene njihovom kretanju, boravku ili radu,
- opis građevnih dijelova uključenih u tehničko rješenje pristupačnosti obzirom na građevne i druge proizvode (opis završne obrade površina; protukliznost i sl.),
- opis završnih radova i način ugradnje građevnih i drugih proizvoda u vezi s pristupačnošću,
- opis funkcionalnog i oblikovnog rješenja svih elemenata uređenja vanjskih prostora za omogućavanje pristupačnosti;

u građevinskom projektu:

- opis prostornog i oblikovnog rješenja kojim se osigurava pristupačnost osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti na površine namijenjene njihovom kretanju, boravku ili radu,
 - opis dijelova konstrukcije uključenih u tehničko rješenje pristupačnosti obzirom na građevne i druge proizvode;
- u elektrotehničkom i strojarskom projektu:*
- opis opreme instalacija i njihove funkcije, opis načina priključenja (dizala, vertikalno podizne platforme, koso podizne sklopive platforme i dr.).

Proračuni, ovisno o vrsti građevine, obvezno sadrže dokaze o ispunjavanju propisanih zahtjeva.

Proračun za građevinu stambene i stambeno-poslovne namjene, sadrži:

u arhitektonskom projektu:

- proračun duljine pristupnih rampi s iskazanim uzdužnim i poprečnim nagibom;

u građevinskom projektu:

- proračun dijelova nosive konstrukcije uključenih u rješenja pristupačnosti,
- proračun nosive konstrukcije za stanje prije i nakon prilagodbe stanova, ako prilagodba podrazumijeva promjenu konstrukcije;

u elektrotehničkom i strojarskom projektu:

- proračun instalacija za opremu, proračun strojarskih dijelova opreme namijenjene osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

Proračun za građevinu javne i poslovne namjene, sadrži:

u arhitektonskom projektu:

- proračun duljine pristupnih rampi s iskazanim uzdužnim nagibom,
- proračun elemenata pristupačnosti (broj korisničkih mjesta za osobe smanjene pokretljivosti i sl.) vezanih za namjenu građevine,
- proračun uzdužnih i poprečnih nagiba pješačkih staza i putova te duljine pristupnih rampi s iskazanim uzdužnim i poprečnim nagibom;

u građevinskom projektu:

- proračun dijelova nosive konstrukcije uključenih u rješenja pristupačnosti,
- proračun duljine pristupnih rampi s iskazanim uzdužnim i poprečnim nagibom,

- proračun elemenata pristupačnosti ako se proračunavaju;
u elektrotehničkom i strojarskom projektu:
 - proračun instalacije za opremu, proračun strojarskih dijelova opreme namijenjene osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.
- Nacrti, ovisno o vrsti građevine, u prikladnom mjerilu obvezno prikazuju tehnička rješenja pristupačnosti na situaciji, tlocrtima i presjecima te visinskim položajima propisanih elemenata pristupačnosti iz ovoga Pravilnika sa shemama instalacija i ugradnje opreme.
- Nacrti za građevinu stambene i stambeno-poslovne namjene sadrže:
- situaciju u odgovarajućem mjerilu s tlocrtom propisanog broja pristupačnih parkirališnih mjesta, te s tlocrtom pristupačne komunikacije od javne pješačke površine do pristupačnog ulaza u građevinu,
 - tlocrte, presjeke i pročelja karakterističnih etaža, s oznakom jednog prilagodljivog stana na svakih deset stanova i ucrtanim ili označenim pristupačnim komunikacijama kojima se osigurava pristup osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti do tih stanova sukladno odredbama stavka 2. članka 44. ovoga Pravilnika,
 - shemu instalacija i ugradnje opreme vezane za pristupačnost;
- Nacrti za građevinu javne namjene i poslovne namjene sadrže:
- situaciju u odgovarajućem mjerilu s tlocrtom propisanog broja pristupačnih parkirališnih mjesta te s tlocrtom komunikacija od javne pješačke površine do pristupačnog ulaza u građevinu,
 - tlocrte, presjeke i visinske položaje svih propisanih elemenata pristupačnosti za svaku vrstu građevine sukladno odredbama stavka 1. članka 44. ovoga Pravilnika,
 - shemu instalacija i ugradnje opreme vezane za pristupačnost.

Članak 57.

Sadržaj izvedbenog projekta

Razrada tehničkih rješenja za ispunjavanje propisanih zahtjeva iz ovoga Pravilnika u prikladnom mjerilu sadržana je u projektima pojedinih struka, koji osobito sadrže:

u arhitektonskom projektu:

- tlocrte svih prostora namijenjenih kretanju, boravku i radu osoba s invaliditetom i smanjene pokretljivosti s relevantnim kotama koje dokazuju osiguranje pristupačnosti,
- detalje svih elemenata pristupačnosti propisanih ovim Pravilnikom;

u građevinskom projektu:

- tlocrte svih površina namijenjenih kretanju, boravku i radu osoba s invaliditetom i smanjenje pokretljivosti s relevantnim kotama koje dokazuju osiguranje pristupačnosti,
- plan oplata dijelova konstrukcije uključenih u rješavanje pristupačnosti,
- nacрте armature s iskazom količina za dijelove konstrukcije uključenih u rješavanje pristupačnosti;

u elektrotehničkom i strojarskom projektu:

- detalje instalacija i opreme ugrađenih za potrebe osiguranja pristupačnosti.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 58.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaju važiti Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti (»Narodne novine«, broj 151/05 i 61/07).

Na temelju glavnog projekta i/ili idejnog projekta u kojemu je tehničko rješenje pristupačnosti građevine dano prema propisima iz stavka 1. ovoga članka izdat će se građevinska dozvola, potvrda glavnog projekta i/ili rješenje o uvjetima građenja, ako je zahtjev za izdavanje tog akta zajedno s glavnim projektom odnosno idejnim projektom podnesen do 30. listopada 2011. godine.

Članak 59.

Građevine javne i poslovne namjene moraju ispuniti uvjete pristupačnosti propisane ovim Pravilnikom u roku od tri godine od dana njegovog stupanja na snagu.

Odredbe članka 22. stavka 6. primjenjuju se odmah kao i na postupke koji su u tijeku.

Članak 60.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 360-01/10-04/4

Urbroj: 531-01-10-

Zagreb, listopada 2010. godine.

Ministrica

Marina Matulović Dropulić, dipl. ing. arh., v. r.

PRILOG

SLIKOVNI PRIKAZ OZNAKA PRISTUPAČNOSTI, UVJETA UPORABE POMAGALA I OBVEZNIH
ELEMENTA PRISTUPAČNOSTI

Slikovni prilog će se uskladiti te će se izraditi dodatni prilozi po završetku javne rasprave.